

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ปัจจุบันการวางแผนพัฒนามีบทบาทสำคัญมากในการบริหารงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนโดยใช้หลักวิชาการความรู้ทางวิชาการ วิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหา สภาพแวดล้อมต่างๆ เพื่อนำมาประกอบกำหนดทิศทางหรือแนวทางการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ สืบเนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจัดทำแผนพัฒนาเพื่อกำหนดกรอบนโยบายแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น โดยให้สอดคล้องกับนโยบาย และแนวทางตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา พ.ศ. 2558 – 2562 ขององค์การบริหารส่วนตำบลเชียงยืน จึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบลเชียงยืน โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และปัญหาความต้องการของประชาชนด้วย

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องกำหนดถึงสภาพการณ์ที่ต้องการจะบรรลุและแนวทางในการที่จะทำให้บรรลุสภาพการณ์นั้น

ปัจจุบันการวางแผนพัฒนาจะเป็นลักษณะเชิงบูรณาการ ให้มีความสอดคล้องกันระหว่างนโยบายส่วนกลาง ระดับจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ

1.2 ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายของคณะผู้บริหารในการพัฒนาท้องถิ่น

2

1.3 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ที่ถูกต้องในอนาคต
2. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ กำหนดภารกิจหลัก ประเด็นยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์แนวทางการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์ให้เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อให้ทุกคนได้รับทราบถึงแนวทาง ทิศทาง หรือกรอบของการบริหารงาน และเพื่อให้มีการวางแผนการปฏิบัติการให้บรรลุผลตามภารกิจ วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ เป้าหมายที่กำหนดไว้
4. เพื่อให้หน่วยงานก้าวไปอย่างมั่นคงและยั่งยืน

1.4 ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญ
2. การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาของท้องถิ่นในปัจจุบัน และกำหนดประเด็นในการพิจารณา
3. การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักในการพัฒนาท้องถิ่น
4. การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
5. การกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาท้องถิ่น
6. การกำหนดยุทธศาสตร์และบูรณาการแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น
7. การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น
8. การอนุมัติและการประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.5 ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. เป็นการกระตุ้นให้มีการคิดวางแผน ปรับปรุง ทำให้หน่วยงานเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพ
2. ทำให้มีการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้ทันเหตุการณ์ตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมรอบด้าน และมองเห็นอนาคตได้อย่างชัดเจน

3. ทำให้ทราบถึงโอกาส (Opportunity) ภัยอุปสรรค (Threat) จุดแข็ง (Strength) และจุดอ่อน (Weakness) สภาพแวดล้อมปัจจุบัน และทราบถึงทิศทางในอนาคตของหน่วยงาน ซึ่งจะช่วยในการปรับเปลี่ยนทิศทางภารกิจ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ของหน่วยงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์

4. ทำให้การวางแผนการปฏิบัติการ (Action Plan) ของแต่ละโครงการสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ โดยกำหนดเป้าหมายของแผนงานและโครงการ/กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติผลที่คาดหวัง รวมทั้งจัดทำงานงบประมาณและจัดสรรทรัพยากรของแต่ละโครงการ

5. ทำให้ประชาชน ผู้บริหาร สมาชิก พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ เกิดการทำงานร่วมกันและมีการประสานงานไปในทิศทางเดียวกัน

6. ลดความขัดแย้งและความซ้ำซ้อน ทำให้การจัดสรรทรัพยากรต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนภาพความสัมพันธ์ระหว่าง

แผนระดับต่างๆ กับแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงใหม่

